

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησίαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

16 Ἀπριλίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ
Ἄλῃ πασσαῖ, Μουκτάρ πασσαῖ καὶ Ἰουσοῦφ Ἀράπη.

*Ἄλῃ πασσαῖ
Ιουσοῦφ Μουκτάρ
Πασσά*

701691

Ἡ πρώτη τῶν ἀνωτέρω σφραγίδων εἶνε ἡ τοῦ Ἄλῃ Πασσαῖ, τοῦ τελευταίου τούτου ἤλου τῆς ἐλληνικῆς σταυρώσεως· μετ' αὐτὴν ἔπεται ἡ ὑπογραφή τοῦ υἱοῦ τοῦ Μουκτάρ Πασσαῖ, ἑραστοῦ τῆς Φροσύνης, καὶ ἡ τοῦ αἰμοδούρου Ἰουσοῦφ Ἀράπη, τοῦ σκληροτέρου καὶ ἀπανθρωποτέρου πάντων τῶν ὀπλαρχηγῶν τοῦ φοβεροῦ δυνάστου. Αἱ ἀπαίσιαι αὗται ὑπογραφαὶ ἐλήφθησαν ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων, ἀπευθυνθέντων πρὸς τοὺς προέδρους καὶ κυβερνήτας τῆς Ἁγίας Μπαράρας, εὐμενῶς δὲ ἐκοινοποιήθησαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου. — Ἄν ἦνε ἀληθὲς, γράφει ἡμῖν ὁ προσφιλὴς ποιητῆς, ὅτι τὸ ὕψος ἐνδεικνύει τὸν ἄνθρωπον, εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς, ὅτι ὑπογραφαὶ τινες πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πιστὸν ἀπεικόνισμα τῆς ψυχῆς τοῦ γράφοντος. Παρατήρησον μετὰ προσοχῆς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ αἰμοσταγῆος Ἰουσοῦφ Ἀράπη, ἐρέουντες ἐν πρὸς ἐν τὰ γράμματα τῆς, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θ' ἀνακαλύψῃς ἐν αὐτοῖς τὰ ἀναρίθμητα ἐκείνα σῶνεργα δι' ὧν ἐδασάνιζεν ὅσους δὲν ὑπετάσσοντο εἰς τὰς θελήσεις τοῦ Κυρίου του ἢ τὰς ἐδικὰς του, ὅλας τὰς στρεβλώσεις, τὰς ἀπαγγονίσεις, τοὺς ἀποκετοφλισμούς, τὰς καθηλώσεις, τοὺς διαβολισμούς, τὰς ἀπάτας, καὶ μετεχειρίζετο πρὸς κατατρόπωσιν τῆς δυστυχοῦς Ἡπείρου. Τοιαῦται ἐπιστολαὶ τοῦ ἀποτροπαίου τούτου δαίμονος ὑπάρχουσι πολλαὶ ἐν τῷ ἀρχιεπιφυλακείῳ τῆς Λευκάδος; ἀπασαὶ δὲ εἶνε γεγραμμέναι παρ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου. »

Σ. τ. Δ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ

Ἐβόσταν τὰ Γιάννια σιγὰ νὰ κοιμηθῶνε,
Ἐβόσταν τὰ φωτὰ τους, ἐκλείσαν τὰ μάτια.
Ἡ μίαν σφίγγει τὸ παιδί θαθεῖα στὴν ἀγκαλιά τῆς,
Γιατ' εἶναι χρόνοι δύστυχοι καὶ τρέμει μὴ τὸ χάσῃ.
Τραγοῦδι δὲν ἀκούεται, ψυχὴ δὲν ἀνασαίνει.
Ὁ ὕπνος εἶναι θάνατος, καὶ μνήμη τὸ κρεβάτι,
Κ' ἡ χώρα κοιμητήριον, κ' ἡ νύχτα βημοκλήσι.

ΤΟΜΟΣ Ε'—1878.

Ἄγρυνος ὁ Ἄληπασσας ἀκόμη δὲν νυστάζει· Κ' εἰς ἓνα δέρμα λειονταρίου βρίσκεται ξαπλωμένος. Τὸ μέτωπό του εἶναι βαρὺ, θολὸ, συγνεφισμένο· καὶ τὸ βάλεν ἀντίστολο τὸ χέρι του, μὴ πέση. Χαϊδεύει μὲ τὰ δάχτυλα τὰ κάτασπρά του γένεια· Παῦ σέρνονται ἐς τοῦ λειονταρίου τὴ φοβερὴ τὴ χήτη. Ἄγκαλιασμένα τὰ θεριά, σοῦ φαίνεται πὺς ἔχουν ἓνα κορμὶ δικέφαλο· τὸ μάτι δὲ γνωρίζει· Ποῖο τάχα νᾶν τὸ ζωντανὸ καὶ ποῖο τὸ σκοτωμένο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ.

* *

Ὁ Ἄλῃς ἐγεννήθη τὸ 1741 ἐν Τεπελενίῳ. Τὸ μικρὸν αὐτὸ χωρίον κεῖται παρὰ τὴν Βογιουῶσαν, τὸν ποταμὸν τῶν στεναγμῶν, περιβαλλόμενον ὑπὸ ὑψηλῶν καὶ ἀποτόμων τιτανούχων ὄρεων. Εἶνε δὲ καὶ ἡ φύσις αὐτὴ κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἀλβανίας ἀγρία καὶ ἀπαισία ὡς οἱ ἄνθρωποι. Ἡ φάραγξ τοῦ Τεπελενίου εἶνε διαρκῆς διατριβὴ ἀνέμων καὶ καταγίδων, οὐδὲν δὲ δένδρον οὔτε θάμνος προκύπτει ἐπὶ τῶν βραχωδῶν τῆς Βογιουῶσσης κλιτύων. Ἐν μέσῳ τοιαύτης φύσεως ἠῦξησεν ὁ Ἄλῃς, ἄγριον ἀλλὰ βωμαλέον τέκνον τῶν ὄρεων καὶ τῆς ἐρημίας, καὶ νέον ἔτι ἐφάνη προκαλοῦσα αὐτὸν οὕτως εἰπεῖν ἡ μάϊρα εἰς ἐκδίκησιν τῆς εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ προστριβείσης σκληρᾶς ὕβρεως, τοῦ διωγμοῦ καὶ τῆς ἐξώσεως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Ἀπὸ παιδὸς ἐμαρτύρει ἐναργῆ τὴν διάνοιαν καὶ ζωηρὸν τὸ πνεῦμα, ἀποτελῶν ἐμφαντικωτάτην ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἤμερον ἦθος τῶν τούρκων αὐτοῦ ὀμηλικῶν. «Τὸ ἀνήσυχον αὐτοῦ πνεῦμα», διηγεῖται ὁ Ἰερώνυμος Δὲ λὰ Λάνς, «κατεδηλώθη ἄμα τῇ ἐξόδῳ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γυναικωνίτου· διότι παρετηρεῖτο συνήθως ἐπ' αὐτοῦ προπέτεια καὶ δραστηριότης ξένοι πάντη εἰς τοὺς φύσει ὑπερηφάνους καὶ σοβαροὺς τούρκους. Ὅσάκις ἠδύνατο νὰ ἐκφύγῃ τοῦ πατρικοῦ οἴκου, ἔσπευδεν εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἐπλανᾶτο ἐν μέσῳ χιόνων καὶ δρυμῶν· μάτην δὲ προσεπάθει νὰ ὑποτάξῃ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὁ πατήρ του. Σκληροτράχηλος καὶ δυσμαθὲς, ἐξέφευγε τῶν χειρῶν τοῦ διδασκάλου του, καὶ ἐκακοποίει μάλιστα αὐτόν, ὁσάκις ἦτο βέβαιος ὅτι δὲν ἤθελε τιμωρηθῆ». Τὸ λυπηρὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τέλος ἐπέδρασε βαθέως ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ Ἄλῃ· τὰ πρῶτα δὲ τῆς πείρας αὐτοῦ μαθήματα συνετέλεσαν εἰς κραταίωσιν τῶν ἐντυπώσεων ἐκείνων. Τὸ 1782 ἐτάχθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Πασσαῖ Κοῦρτ τοῦ Βερατίου, δεσπόζοντος τῆς μέσης καὶ κάτω